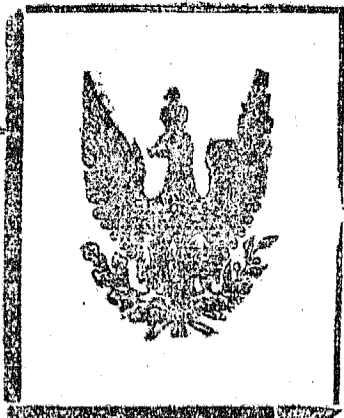


Nr. 60



# ROZWOJ

Gena prenumeraty:

w ŁODZI  
Kwartalnie Mk. 35.00  
Miesięcznie „ 12.00  
za roznoszenie  
60 fen. miesięcznie.  
Z przes. pocztowa:  
Kwartalnie Mk. 45.00  
Miesięcznie „ 15.00  
Po za Łodzią egz. 55 f.

Kalendarzyk:

Sobota 28 Leandra B.  
Niez. 29 Romana O.P.  
Poniedz. 1 Albina B.W.  
Wtorek 2 Heleny Ces.

REDAKCJA

w ŁODZI,

Al. Kościuszki 41.

TELEFON 28.

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERAC.

Niedziela dnia 29 lutego 1920 roku.

Z Warszawy i z biur ogłoszen. warsz. ogłoszenia do „Rozwoju” przyjmuje wyłącznie Centralne Biuro ogłoszeniowe Związku pracy prowincjonalnej — Zgoda Nr 1 w Warszawie.

**CENA OGŁOSZEŃ:** Przed tekstem lub w tekście m 250 za tekstem 1 mk. nekrologi mk 1,25 za wiersz petitowy. Drobnas ogłoszenia 20 fen za wyraz Komunikaty mk. 250. Ogłoszenia zamiejscowe 10 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 50 proc. drożej. Stronica przed tekstem w tekście dla ogłoszeń podzielona na sześć łamów za tekstem na 5 łamów. W tekście przyjmujemy ogłoszenia i nekrologi tylko na 2, 4, lub 6 łamów. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój” w ZGIERZU u p. Lacha, Kiosk.

## Narodowe Zjednoczenie Ludowe

W niedzielę dn. 29 b. m. o godz. 3 po południu, w Domu Ludowym, Przejazd Nr. 34,  
NARODOWE ZJEDNOCZENIE LUDOWE urządza

### ZEBRANIE SPRAWOZDAWCZE,

na którym przemawiać będą posłowie sejmowi:

W. IDZIAK, poseł-robotnik z Zagł. Dąbrowskiego,  
B. Krzywkowski, z Ciecchanowskiego,  
mec. Mieczkowski, z Łomży,

Szymozak, przedstawiciel rzemieślników,  
Kwiatkowski i Śrutka, posłowie okręgu łódzkiego.

Wstęp na salę za legitymacjami członkowskimi lub biletami wejścia

OD DNIA 1 MARCA r. b.

## Wszystkie Księgarnie w Łodzi

będą zamykane

w porze obiadowej

Od godziny 1 oj do godziny 3-sj.

## Wschodni węzeł gordyjski.

Wschód był zawsze kolebką niespodzianek. Stamtąd padały na zachód, w zaraniu rozwoju ludzkości, dobroczynne promienie kultury („ex oriente lux”), stamtąd również, ślad drogi dziejowej: reakcji, w późniejszym okresie padają pioruny i gromy niszczycielskie, które kilkakrotnie burzyły wytwory cywilizacji zachodniej.

Obecnie znowu na wschodzie nagromadziły się chmury, budzące niepokój i zrozumiwały, że mogą one nad światem nową rozpętać burzę.

Zagadnienie wschodnie wikła się coraz bardziej. Chaos rosyjski rzuca poważny cień na stosunki powojenne, zatrzymuje Europę w naturalnym jej pedzie do unormowania życia, powrotu do pracy, wreszcie do pokoju, który umożliwiły zmęczonym i wyczerpanym ostatecznie ludom odetchnąć atmosferą ciszy, nareszcie wyjść z tego denerwującego nastroju napięcia i oczekiwania rychłego kataklizmu, nowych przewrotów i nowych dni nędzy a głodu.

Wszelkie usiłowania zwalczania rozkładu moralnego społeczeństwa rosyjskiego, który to rozkład zagraża swą zarazą całemu światu, za pomocą środków od wewnątrz, przez pobudzenie energii narodowej do przeciwdziałania, okazały się również płonne, jak niepraktyczne.

Spółeczeństwo rosyjskie nie istnieje, jako

spoista, świadoma siebie i zdolna do reorganizacji jednostka.

W przeciągu stuleci carat zdołał ukształtować i względnie udoskonalić aparat biurokratycznej administracji, lecz zarazem biurokracja niewola i hamowanie indywidualności zabiły w zupełności w ludzie rosyjskim wszelki zmysł inicjatywy społecznej.

Cała polityka caratu, poczynszy od Piotra Wielkiego, była potworną wivisekcją nad duszą ludu rosyjskiego. Cechowała ją bezmyślność autokratów. Puszkina w liście do jednego ze swych przyjaciół nadmienia, że Piotr Wielki, zmuszając naród rosyjski do nałożenia na siebie zupełnie obcych, zewnętrznie jedynie pojmwowanych obyczajów oraz form cudzoziemskich, o wieki całe opóźnił rozwój samorodnej kultury rosyjskiej...

I Rosja, wtłoczona w prokrustowe łożo „reform” carskich dyktatorów, wydana na łup samowoli biurokracji, wykrzywiła się, dusza jej przybierała jakieś potworne, niesamowite a dzieki zarazem formy, odczucia sprzeczne, namiętności tym więcej burzliwe, gwałtowne im więcej system niewolnictwa hamował wszystkie przejawy duchowego życia.

I dlatego Rosja stała się karykaturą; smutną, budzącą współczucie karykaturą narodu, bez

poczucia istotnego patriotyzmu, bez zmysłu solidarności i spójności narodowej, bez ducha inicjatywy społecznej, bez instynktu organizacyjnego.

A gdy carat runął, pękły całe więzadła organizacji; niedoskonałe, lecz bądź co bądź ujmujące życie w pewne normy systemu administracyjnego.

Po caracie niezadługo władzę uchwycił bolszewizm. Zmieniła się nazwa, lecz system pozostał jednorodny, tylko jeszcze stokroć uciążliwszy dla ludności.

Niewola biała ustąpiła miejsca niewoli czarwonej.

Europa ludziła się, że Rosja posiada w sobie żywotności, iż uda się obalić bolszewizm, pomagając jedynie tym siłom w łonie narodu, które chcą mu się przeciwstawić.

Lecz cóż się okazało? Naród, zmiażdżony i pogwałcony duchowo przez systemy niewoli, nie potrafił wyłonić z siebie nie tylko silnego ruchu społecznego, który zrzuciłby nienawistny ucisk bolszewicki, lecz nawet nie umie stworzyć idei istotnej wolności.

Obraca się on w błędnym kole niewolnictwa. Czy to poddania się jednostce, czy też doktryny — lecz i jedno i drugie jest niewolą. Innymi kategoriami on nie umie myśleć.

Ruch antybolszewicki, a więc przeciw tyranstwu doktryny, stał się dążeniem, mniej lub więcej maskowanym, do wskrzeszenia caratu — tyranstwa dynastji.

Wkrótce też imprezy z Kołczakiem, Judeniczem, a nawet Denikinem wykazały swą bezsilność.

Europa przekonała się, że od wewnątrz leczyć zarazę rosyjską, przynajmniej na razie, jest niemożliwością.

Powstały więc nowe plany „kordonów sanitarnych” odcięcia zupełnego Rosji od świata.

Lecz i te projekty nie były śnąc realnymi, gdyż zrezygnowano z nich. Zapomniano, że bolszewizm jest potworną, chorobliwą, obłąkańczą, lecz — ideą, a ideą drutem kolczastym nie można zamknąć...

Ostatnio więc nastąpiła nowa faza w stosunku do Rosji sowieckiej wznowienia relacji dyplomatycznych, lecz porzucenia hasła zwalczania militarne bolszewizmu i wznowienia z Rosją sowiecką stosunków handlowych.

Promotorem tej zmiany jest Anglja, która uprzednio najwięcej intensywnie popierała akcję militarną przeciw bolszewikom.

Anglja prowadzi politykę zbyt mądrą i dalekowidzącą, aby nie rozważyć poważnie tego znamiennego zwrotu.

Trudno przypuścić, aby Anglja pogodziła się z bolszewizmem w Rosji i zrezygnowała zupełnie. Wszak jej to bolszewizm najwięcej zagraża, wszak niedwuznacznie godzi w najżywniejsze jej interesy grozi rozkładem Indji i Persji uderza w całość kolonialnej potęgi Anglii.

Śnąc polityka angielska inne widzi drogi obalania bolszewizmu. Może liczy na to, że odkarmiony naród rosyjski sam zrzuci jarzmo bol-

szewickie? Może liczy na to, że pokój, demobilizacja armji osłabi terror militarny bolszewików?...

Jeno zdaje się, że Anglja pod jednym względem popełnia błąd. Splot spraw rosyjskich przedstawia istny węzeł gordyjski.

Dyplomacja Angielska sili się, aby ten węzeł gordyjski rozwiązać.

Nie umiano się zdobyć na odpowiedni wysiłek, aby go przeciąć jednym uderzeniem niecza.

*Ichtiosaurus.*

## Pod kątem dnia.

### TRZECH BUDRYSÓW.

(ballada nie Mickiewicza.)

Pan prezydent trzech ratnych  
Mówców, jak sam układnych,  
Zwołał spolem i tak do nich rzece:  
Miastu trzeba żywności,  
Bo polami nam kości  
Więc niech w drogę z was każdy się wlecze.  
Bierzcie kufry i wory  
I banknotów stos spory  
I ratujcie zgłodniałe żołdki.  
Nie żałujcie mozolów  
Aby udał się polów  
Lecz wnet śpieszcie w trzy światła zakątki.  
Towarzyszu Wacławie,  
Robotniczej służ sprawie  
Do Poznania mknij za moment maty.  
Choć wrogowie to ludu,  
Ty dokonasz tam cudu  
I kartofli nam sprowadź stos cały.  
Ty zaś, Józiu czelodny.  
Przybierz uśmiech pogodny  
(By minister był w dobrym humorze)  
Do stolicy jedź szybko,  
Jeno staraj się, ryjko,  
By nam dali raz muki i zboże.  
Wreszcie trzeci z was składnie  
Nlechaj do Gdańska wprawnie,  
Gdzie towarów już pełne są doki.  
Rzeki, uścisłaj ich naczere.  
Trzy nim miną paclerze  
W stronę dworca kierują swe kroki.  
Kilka dzionków czekali,  
Wreszcie bilet dostali,  
Na buforach od pyłu mkną czarni.  
Mija tydzień i drugi  
(Czas wyjada się długi)  
Ceny skaczą wciąż coraz siłarniej...  
Z Korfantowej dżierzawy  
Wraca pierwszy z wyprawą  
I do biura mknie lotny, jak sokół.  
Za nim kufrowi stos wielki...  
Ach to wszak kartofelki?!  
Nie... Cyrkularz, odpisij, protokół...  
W zakurzonej odzieży  
Drugi wkrótce przybieży  
I też zaraz do biura podpiesza.  
Witaj! Tych pak lawina  
To chleb, mąka, faryna...  
Nie... Cyrkularz, odpisij, kłopot...  
Pan prezydent nie czeka  
Na trzeciego człowieka  
(Wszak aktami się nie nie osłodzi...)  
Więc skarbalka zapisał,  
Czy ma jada kapital  
I wydawać wszczął „Dziennik m. Łodzi”.  
Cz. G.

## KRONIKA.

### —Uchwały sejmiku powiatowego.

a) Po zamknięciu uroczystego posiedzenia Łódzkiego Sejmiku powiatowego, rozpoczęto się zwyczajne posiedzenie, któremu przewodniczył zastępca starosty p. Dąbrowski. Na posiedzeniu tem, po wyczerpującej

dyskusji, uchwalono: I) podwyższyć pensje personelu wydziału powiatowego, szpitalnego, drogowego, komitetu robót publicznych, eks-blokacji kamienia i badaczom mięsa; II) przyjąć projektowane zmiany i uzupełnienia statutów podatkowych; 3) podwyższyć opłaty za leczenie chorych w szpitalach do 15 marek dziennie od osoby; 4) podwyższyć opłaty za nadzór nad ubojem bydła; 5) wyznaczyć dodatkowe kredyty na: a) administrację a sumie mk. 126,000, b) na walkę z chorobami zakaźnymi mk. 57,000; na biuro porad prawnych mk. 24,000; b) przyznać zapomogi dla Tow. schronisk św. Stanisława Kostki mk. 5,000; Chrześcijańskiego Tow. dobroczynności w Łodzi mk. 3000 i wyższej szkole Ogrodniczej w Warszawie 2000 mk.; 7) udzielić kredyt na kursa samorządowe w sumie mk. 3195; na Dar Narodowy dla Józefa Piłsudskiego mk. 5,000. W końcu przyjęto i uchwalono statut powiatowej kasy pożyczkowo-oszczędnościowej. Z powodu spóźnionej pory załatwienie pozostałych punktów porządku dziennego odłożono do następnego posiedzenia Sejmiku.

### — Depesze do Naczelnika Państwa.

a) Łódzki Sejmik powiatowy wysłał wczoraj do Naczelnika Państwa depeszę zawierającą uchwałę wniosku w sprawie wyznaczenia 100,000 mk. na flotę handlową i 200,000 mk. na akcję plebiscytową.

### — Zakupy grochu i oleju.

a) Wydział zaprowiantowania zakupił znaczne zapasy grochu i oleju w powiecie włocławskim. Z zamówionego transportu w tygodniu bieżącym nadeszło już kilka wagonów do Łodzi.

### — Na flotę polską.

a) Na zebraniu gminy Brójce, powiatu łódzkiego, wszyscy gminiaci postanowili opodatkować się po 1 marce od morgi gruntu, na rzecz polskiej floty merskiej.

### — Giełda towarowa w Łodzi.

a) Jak wiadomo, projekt komitetu giełdowego, dotyczący założenia w Łodzi giełdy towarowej spotkał się z wielkim uznaniem ze strony walnego zgromadzenia. To też komitet przystąpił energicznie do dzieła, ażeby w możliwie szybkim czasie projekt zrealizować. Prace przygotowawcze w pełnym biegu tak, iż niezadługo spodziewać się należy powołania do życia tej niezbędnej w mieście naszym instytucji.

Giełda towarowa będzie miała pierwszorzędne znaczenie dla naszego przemysłu i handlu. Giełda ta powinna być istnieć od lat trzydziści.

Działalność giełdy towarowej w Łodzi będzie ściśle związana z czynnościami stacji pobierczej i z sądem najemczym. Tam wszędzie, gdzie rozpoczyna się ruch handlowy muszą wynikać spory pomiędzy stronami. Procedura sądowa jest zbyt ciężka i długa.

Amerykanin, angiłk, francuz, czy belgijczyk, nabywając raz towar, musi rzucić to przekonanie, że w razie sporu istnieje u nas instytucja, na czele której stoją ludzie godni zaufania, którzy wynikłe spory sprawiedliwie i szybko załatwią.

### — Wystawa.

Dnia 27 bm. odbyły się narady w Towarzystwie Rolniczym w celu zorganizowania w Łodzi wystawy rolniczej.

W naradach tych przyjęli udział i ogrodnicy okręgu łódzkiego.

Szło bowiem o to czy wystawa ta ma być specjalnie rolnicza, czy też rolniczo—ogrodnicza.

Ogrodnicy zgodzili się przyjąć w niej udział pod warunkiem, aby nie odbyła się wcześniej niż pomiędzy 1 września i 1 października. W kwestji tej odbędzie się jeszcze raz zebranie, na którym też zostanie powołany specjalny komitet.

### — Bruki granitowe.

b) Rozpaczliwy stan naszych ścieżek zmusza magistrat do podjęcia w bieżącym lecie kapital-

nego przełożenia jezdni na całym szeregu ulic. W tym celu magistrat zamówił znaczne partie granitu krajowego i zagranicznego, którym wyłożone zostaną przedewszystkiem ulice, prowadzące do dworców kolejowych i narazone na zwiększony ruch ciężarowy.

### — Fałszywe 50 markówki.

a) Policja zatrzymała w Komitecie Rozdziału Chleba i Mąki kilka osób, które puszczyły w obieg fałszywe banknoty 50 marek.

### — Kradzież motoru elektrycznego.

a) Z domu przy ul. Andrzeja 58 skradziono motor elektryczny wartości 12,000 mk. należący do Leona Gwiazdźńskiego.

## Teatr i sztuka.

—o—

### OSTATNIE WYSTĘPY L. SOLSKIEGO.

Wielki artysta p. Ludwik Solski ukaże się nam w dniu dzisiejszym w swych najlepszych kreacjach. Po południu o godz. 3 po cenach znizowanych przypomni Teatr publiczności doskonałą sztukę A. Nowaczyńskiego „Wielki Fryderyk”. Wieczór o godz. 7 dany będzie wspaniały utwór Björusona w przekładzie J. Kasprzowicza p. t. „Ponad siły”.

Sztukę reżyserował dyr. Solski grający również jedną z głównych postaci. Sztuka „Ponad siły” powtórzoną będzie w poniedziałek na dochód chorej kasjerki, byłej dyrektorowej teatru p. Karoliny Texel.

Spodziewać się należy, iż zarówno cel, jak też i doskonała sztuka z udziałem L. Solskiego ściągną liczne zastępy widzów w dniu jutrzejszym. —

### —O Kino dla dzieci i młodzieży.

—Dowiadujemy się, że przedstawienia dla dzieci w kino teatrze „Luna”, które początkowo cieszyły się niezwykle powodzeniem, wkrótce mają być skasowane, ponieważ frekwencja ich w ostatnich czasach stale się zmniejsza.

Zważywszy, że przedstawienia wieczorowe ze względów cenuralnych i z powodu drogich cen nie są dostępne dla naszej działwy i dorastającej młodzieży i, że specjalne przedstawienia dla dzieci z ich zajmującą, a zarazem pouczającą treścią, stanowią idealną rozrywkę, ponieważ łączą przyjemne z pożytecznym, trzeba będzie tylko ubolewać, gdy zamiar ów stanie się faktem dokonanym. Mielimy jednak nadzieję, że dyrekcja „Luny” nie zrazi się chwilowym niepowodzeniem kasowym i nie pozbawi dzieci tej pożądanej dla nich rozrywki, z drugiej zaś strony rodzice, przełożeni szkół powszechnych etc. niezawodnie dadzą możność dzieciom nie pozbycia się kilku chwil miłych i pouczających. N. 567

### — „Poranek dziecięcy.

a) Drugi „poranek dziecięcy” odbędzie się dziś, w niedzielę, o g. 11 rano, w sali Teatru miejskiego, przy ul. Dziecinaj.

Na program „poranku” złożą się deklaracja i śpiew chóralny wychowawców szkoły miejskiej № 22, oraz produkcje orkiestry amatorskiej; solo fortepianowe i skrzypcowe, w wykonaniu uczniów gimnazjum miejskiego p. Starkiewicza.

## Komunikat.

### ODCZYT

Jak widać z ogłoszenia dzisiaj o godz. 4 po poł. w Kościele Baptystów Nawrot 27 będzie odczyt który wygłosi Amerykanin w języku dołokim.

Pozdrowań jest wstęp wolny, oczekuje się że zjawią się liczni słuchacze.

## Zapiski ataki bolszewickie rozbita!

WARSZAWA. 26. (PAT) Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich. Front litewsko-białoruski. Wzdłuż Dźwiny między Dżisną i Połockiem zwykłe utarczki.

W akcji wywiadowczej w rejonie Lepła wzięli 5 jeńców. Pod Pogoszczem oddział naszej piechoty rozprószył patrol kawalerji bolszewickiej.

Na odcinku poleskim nieprzyjaciel **PODWOZI NOWE WOJSKA I GRUPUJE SIĘ DO DALSZYCH ATAKÓW.** Celem niedopuszczenia do koncentracji sił bolszewickich na naszym przedpolu, oddział nasz dokonał wypadu na Walausk, gdzie **ROZBIŁ BATAL-**

**JON BOLSZEWICKI**, biorąc 3 karabiny maszynowe i jeńców.

Nieprzyjaciel uporeczywie atakował nasze pozycje pod Kiszymem. Po kilkugodzinnej, zaciętej walce, w której oddziały nasza niejednokrotnie przechodziły do kontrataku na białą broń, bolszewicy zmuszeni byli do odwrotu.

Front podolski. Ożywiona działalność wywiadowcza.

Kuliński pułkownik.

## Zagadnienia polityki polskiej.

Komisarz ententy Toower zaprosił przedstawiciela zarządu wolnego miasta Gdańska na konferencję, która odbędzie się w poniedziałek w sprawie konstytucji wolnego miasta Gdańska. We wtorek odbędzie się posiedzenie Rady miasta Gdańska, na którym omawianym będzie sprawa układu między Polską, a Gdańskiem.

„Gazeta Toruńska” donosząc, iż wybory do Sejmu warszawskiego na Pomorzu odbędą się w niedzielę 25 kwietnia, podaje równocześnie wiadomość, iż komisarzem wyborczym mianowany został adwokat Wyczyński z Poznania. Pomorze podzielone będzie na trzy obwody wyborcze, z których każdy, dzielić się będzie na 7 okręgów wyborczych.

W polityce wewnętrznej państwa polskiego nastąpią doniosłe zmiany, mianowicie, poznańskie zażądało **NADZWYCZAJNIE OBSZERNEJ AUTONOMJI GOSPODARCZEJ I HANDLOWEJ.** W związku z tymi żądaniami ma ustąpić ze swego stanowiska, dotychczasowy minister dla zaboru pruskiego p. Seyda.

Przyjazd marszałka Focha do Warszawy został odłożony z niewiadomych powodów na czas nieograniczony.

Szel wydziału prasowego ministerjum spraw zagranicznych p. Stroński ustąpił ze swego stanowiska.

Biurowo wydało enuncjację ze źródła urzędowego, w której występuje przeciwko żądaniu ze strony polskiej wydania przestępców wojennych, z czasów okupacji komunikatów twierdzi, iż niemiecko-polski układ amnestyjny z dnia 1-go października 1919 r. zabezpieczał zupełną bezkarność tego rodzaju winnym, i wobec tego, to co zrobiła Polska rząd niemiecki uważa za zerwane umowy i pod tym względem z jego strony może nastąpić bezwzględna odmowa ze względów prawnych.

Przewodniczący ówczesnej delegacji berlińskiej kategorię nie zaprzeczył tym insynuacjom niemieckim. Żadna umowa, która by stosowała amnestję do okupacyjnych oficerów nie została, w czasie układów berlińskich, zawarta.

Jak więc widzimy, Niemcy nawet za pomocą fałszów starają się zapewnić bezkarność wojennym zbrodniarzom.

## Bojówki czeskie do mordowania Polaków.

Komisja ententy nie reaguje na te gwałty.

(Od własnego korespondenta)

NOWY TARG 28 II

Sposoby, jakich używają Czesi do walki „plebiscytowej” w czechyńskim urągają wszelkiej kulturze Czesi zorganizowali w gminach, gdzie są liczebnie słabsi; pod okiem sorzy a całej komisji koalicyjnej **bojówki**, które terroryzują mieszkańców i cieszą się jawną opieką żandarmerji.

Wczoraj jedna z takich bojówek **rzuciła ręcznie granaty na probostwo w Błędowicach.**

Domostwo zrujnowane. Proboszcz, Polak, cudem ocalał.

Pozatem bojówki owe dopuszczają się ustawicznych napaści i gwałtów.

## Bezpośrednie połączenie Moskwa-Berlin.

Braterskie stosunki bolszewików z Niemcami.

(Od własnego korespond.)

BERLIN 28-II. Przedstawiciel Rosji bolszewickiej w Berlinie zawarł z rządem niemieckim umowę kolejową, mocą której wprowadzony zostanie, jeszcze w bieżącym miesiącu pociąg bezpośredniej komunikacji Moskwa—Berlin. Pociąg ten szedłby przez terytorjum niemieckie do Prus Wschodnich, gdzie przez Gdańsk i terytorjum polskie szedłby do Berlina.

Pociąg ten byłby przeznaczony do przewozu jeńców wojennych niemieckich i rosyjskich (a prawdopodobnie służyłby do przewozu instruktorów niemieckich do Rosji, a agitatorów bolszewickich do Anglii i Francji). Niewiadomo jeszcze jak na powyższy projekt zapatrują się władze polskie.

### PODNIESIENIE TARYFY KOLEJOWEJ.

WARSZAWA. 28.2 (PAT) Ministerstwo kolei żelaznych zmuszone jest zatem w zakresie taryf osobowych przystąpić do porozumienia z Min. skarbu oraz przemysłu i handlu z dniem 1 marca r.b. daty odwyższenia

na kolejach warszawskiego, wileńskiego i poznańskiego okręgu o 100 proc. z wyjątkiem opłaty za klasę pierwszą w okręgu poznańskim, która z uwagi na jej wysokość podniesioną będzie tylko o 50 proc. Na kolejach zaś okręgu radomskiego i kolei małopolskich o 50 proc.

## Pamiętajcie o Górym Śląskul

### Kronika tygodniowa

Szkoły miejskie. Ubranka dla dzieci. Teskn ota za ubraniami. Listy do Ameryki. Nastroj duchowy wśród mas robotniczych. Liczycielka naszych partji robotniczych. Coś trzeba zrobić dla Ojczyzny.

W szkołach miejskich, kódzkich, rozeszła się wieść, że z transportu, przysłanego z Ameryki, będą rozdawane ubranka dla niezamożnych dzieci, potem znów ktoś dorzucił do tego zapewnienie, że tylko po 5 ubrań przypadnie na szkołę, ziad pomiędzy ubogimi dziećmi wynikła trwoga:

Kto dostanie te ubranka, pytano się wzajemnie. Są bardzo, bardzo biedne dzieci, ale i my nie należymy do zamożnych i nam matnia nia może nie uszyć bo materiały dużo kosztują. Jakby tu temu zaradzić? Chyba wypada napisać do pana Hoovera list, a może go skierować wprost do Polaków zamieszkałych w Stanach Zjednoczonych.

Nauczycielka oparła tę myśl i oto mamy przed sobą kilkanaście takich listów, z których charakterystyczniejsze ustępy przytaczamy:

Tatus przed wojną zarabiał w policji 25 rubli na miesiąc, po wybuchu wojny zabrali tatusia, jako żołnierza. Została mamusia z 6-giem dzieć.

Najstarsza siostra liczyła lat 12. Za pieniądze, które tatus nam zostawił, żyliśmy jakiś czas, a gdy te pare rubli wyszły, to mama sprzedała ubranie tatusia. Jak pieniądze przedjedliśmy, to najstarszą siostrę wydalim na służbę i brata co miał lat 10. Czworu dzieci zostało się przy mamie, bo były małe.

Mieliśmy biedę, bo mamusia była chora i nie mogła pracować. Żyliśmy tylko z tego, co dawano rezerwistom. Musiała mama rzączy

swoje i dzieci sprzedawać na życie. Teraz nam brakuje ubrania.”

List ten przedstawia nam smutne losy rodziny, której żywiciel musiał przebywać na Wschodzie i pełnić służbę u wrogów.

Nie lepiej przedstawia się los rodziny, której ojca zabrali do pracy okupanci i popędzili na Wschód.

— „Mój tata przed wojną robił w domu stolarstwo, zarabiał 30 rubli na miesiąc, a w wojnę to mojego tatę Niemcy zabrali do Prus, a moja mama zmuszona była też wyjechać do mojego taty, bo mama nie mogła dostać takiej roboty, żeby mamie wystarczyło na życie ale i w Prusach też nie było nam dobrze, bo nie było ani chleba, ani kartofli, a ja i mój brat chodziliśmy do niemieckiej szkoły, tam we Wüssdorfie było nam dobrze, dostawaliśmy w szkole mleko, przeszłam do czwartego oddziału. W Prusach byli my dwa lata; nacierpieiliśmy się głodu, w Prusach bieda a i tu bieda, i niewiadomo kiedy będzie lepiej, a my tu bez kawałka chleba, bez śniadania chodzimy do szkoły. Tata niemoże roboty dostać, choćby nam kawałek chleba kupił.

Boże! Boże wielki, jak żeśmy się cieszyli, jak żeśmy do Polski wracali, a tu żeśmy przyjechali, też nic dobrego niema i niewiadomo kiedy będzie lepiej?

Co mieliśmy do ubrania to musieliśmy wyprzedać, bo się jeść chce, a tu wszystko drogie, jak nigdy jeszcze niebyło.”

Te listy, dają obraz nie tylko ogólnej biedy, ale co więcej przejść przez jakie przechodził każdy nieomal Polak podczas tej strasznej wojny.

Mówią dziś o potrzebie karania winowajców, i zbrodniarzy, którzy dręczyli narody, a głosy są w świecie politycznym podzielone, gdyby

jednak ci przeciwnicy, pociągnięcia do odpowiedzialności tych największych kryminalnych przestępców, patrzyli na naszą niedolę, na nasze męki, niezawodnie zmieniliby rychło w tej sprawie swoje zdanie.

Dosyć było popatrzeć na te łuny odchodzącego żołdactwa moskiewskiego, które w przynę obróciły część wschodnią naszego kraju, dosyć było rzucić okiem na ten korowód pędzonych ludzi, na tę wędrówkę narodów; gdzie chore kobiety ciągnęły za sobą gromadkę drobnych dzieci i szły w dalekie strony bez żywności, bez pomocy lekarskiej, bez uwzględnienia, czy siły ich wystarczą.

Jak strasznie wyglądał ten gościnniec, po którym szedł taki korowód.

Tu porzucone rzeczy wały się całemi stosami, tam jęczący starzec, lub słaba matka lezeli na polu, bez opieki, bez pomocy, a dalej nieco mogły dzieci, które w strasznej tej drodze pomarły.

Nad całym tym transportem ludzi poświętywała naha ka kozacza.

Z drugiej strony miałby wróg bardziej ucywilizowany.

Niemieci! Jakże on się obchodził z nami?

Chwytał tysiące ludzi oskarżonych o nieprzychylnosc dla Niemców i bez uzasadnienia swoich domniemań, pędził do obozów koncentracyjnych, gdzie potem korzystał z ich pracy wynagradzając i żywiąc tak marnie, że jeńcy pracowali o pustych zawsze żołądkach.

Odsyłany jeńiec do dziedziców niemieckich, niejednokrotnie był smagany batem, aby zwiększyć w ten sposób wydajność jego pracy. I za to wszystko płacono mu jedną markę dziennie i dawano litr mleka odtłuszczonego, oraz parę funtów kartofli.

# Rusini galicyjscy a Polska.

**WARSZAWA. 28.2 (PAT)** Jak wynika ze sprawozdań o urzędowościach we wschodniej części Małopolski z okazji odzyskania przez Polskę Pomorza w całym szeregu miejscowości brała udział nie tylko ludność polska ale i reprezentanci ludności ruskiej, co dowodzi na ogół ludności ruskiej z wyjątkiem gwarli nieprzejmianych agitatorów odnosi się z zaufaniem do państwa polskiego. Szczególnie pod względem jest charakterystycznym fakt, że nawet w dwóch najdalej wysuniętych powiatach Małopolskich, Husiatyńskim i Czartkowskim ruscy naczelnicy gmin narówni z polskimi, zgodnie

w pismach do starost zmanifestowali imieniem tych gmin radość z tej wielkiej chwilidziejowej, a tym samym swoją wolą i nieprzymuszoną wolę należenia do generalnego delegata rząd z różnych miejscowości wschodniej Małopolski z okazji tego obchodu, należy wyszczególnić adres prezydium urzędowego zgromadzenia ludności bez względu na narodowość i wyznanie w Bohorodczanach, telegram zarządu miasta Bohoroczau, Niżniowa, Olynji, Tlomacza, Zloczowa i Inyeh. Manifestacje te są wymownym świadectwem prawdziwego nastroju ludności we wschodniej Małopolsce.

## Sprawy plebiscytowe.

### MONETA GORNOSŁASKA.

**SOSNOWIEC. 27.2 (PAT)** Oberschlesische Courier donosi. Obiega pogłoska że międzynarodowa komisja nosi się z zamiarem zaprowadzenia specjalnej monety dla ułatwienia gospodrczych stosunków na Górnym Śląsku. Redakcja dodaje od siebie, że projekt taki istnieje wprawdzie, jednakże do jego zrealizowania jest jeszcze bardzo daleko.

**OLSZTYN. 28. (PAT)** Bataljon włoski, mający obsadzić obszary plebiscytowe, przybędzie do okręgu olsztyńskiego, 1-go marca. Jedna kompania tego baonu będzie pomieszczoną w Olsztynie, a dwie kompanie w Telku.

**GDANSK. 28. (PAT)** W najbliższych dniach wyjdzie międzykoalicyjna komisja plebiscytowa dla obszarów plebiscytowych Prus zachodnich rozporządzenie, na mocy którego zachodnio-pruskie obszary plebiscytowe aż do przeprowadzenia plebiscytu stanowią będą osobny obszar sądowy.

### W CIESZYŃSKIM.

**CIESZYŃ. 27.2 (PAT)** Na mocy rozporządzenia komisji międzykoalicyjnej żandarmerja po stronie czeskiej została zredukowana do 480 ludzi, po stronie polskiej do 300 ludzi. Rozporządzenie to ma być wykonane do dnia 10 marca.

(Z) Zdaje się, że czeskie władze zabierają się jeszcze przed plebiscytem do czehizowania polskich górali, gdyż rozpoczęły rozdawanie książek do modlenia w czeskim języku pisanych. Oczywiście nikt z chłopów ich nie używa, nie znając zupełnie czeszczyzny, fakt ten jednak odstrasza daleko idące plany Pragi przerobienia walcem najbliższego sąsiedztwa Podhala, dotąd czysto polskiego, na Czechów.

**NOWY TARG. (Tel. w. Z.)** Do Kieżmarku i okolic przyjeżdżają Czesi w ostatnich tygodniach nowe siły wojenne, zaopatrzone w karabiny maszynowe i odbi-

Gdy jednak siły niemieckie robocze zmniejszą się z dniem każdym, postanowił rząd niemiecki wywieźć z Polski całe szeregi robotników, na których formalną urzędową nagankę zabierając dzieciom ojca, żonom męża, rodzicom jedynego żywiciela.

Ta niewola, to tyranstwo odbiło się strasznie na psychologii człowieka, zostającego pod straszną presją ciężkiej łapy niemieckiej.

Ten nastroj udzielił się nawet rodzinom, bo nawet drobnym dzieciom, które rozumują i myślą tak, jak ich rodzice.

I w listach dziewczynek tych odbiło się część duszy robotnika, który wyidealizował sobie, że ta Wskrzeszona Polska powinna być dla niego rajem.

To samo zdawało się dzieciom, że ta Ameryka obowiązana o nich pamiętać, bo niedoła ich tak wielka, iż bez wsparcia rady sobie dać nie mogą.

Moje kochane dzieciaki. W Ameryce jest trzy miliony polaków, którzy mają te same troski, co i nasz naród. Drożyna tam duża, mimo to owi polacy w poczuciu ważności chwili odrywają sobie od ust i słą wam co mogą. Oni, choć wielka ich część może nie wróci już nigdy do kraju i nie uszy tej odradzającej się ojczyzny, jednak ją kocha całym sercem i duszą, bo wie, jak to ciężko jest bez tej Ojczyzny.

Tymczasem ta Polska, również jak inne kraje niesie nam wszystkim polakom ciężkie warunki bytu, bardzo ciężkie.

Prawda, ale nikt nie chce porównać, nikt nie chce zrozumieć, że pierwsze chwile państwa są ciężkie, że przejść trzeba całą organizację państwa, że wypada czekać aż to wszystko się

ta amunicję. Podobno tłumaczy ludziami, że obawiają się ataku (l) wojsk polskich na Łódź. Popradu, nieobjętą dotąd plebiscytem.

### NOMINACJA.

Rozeszła się w Warszawie wiadomość, iż kierownikiem policji państwowej w Warszawie ma zostać dotychczasowy starosta m. Łodzi, p. Zbrozek.

### LISTY DO ROSJI BOLSZEWICKIEJ.

**WARSZAWA. 28.2 (PAT)** Do wydziału konsularnego Ministerstwa spraw zagranicznych wpływają wciąż podania osób prywatnych o przesłanie listów do miast południowej Rosji zajętych obecnie przez bolszewików. Wydział prasowy Min. Spraw zagranicznych zwraca uwagę osób zainteresowanych na bezcelowość tych podań, gdyż konsulaty na terytorjach, które znajdują pod władzą bolszewicką są czasowo zwiniete, a wszelka komunikacja z tymi obszarami przerwana.

### ROKOWANIA BOLSZEWICKIE.

**PARYŻ. 28. (PAT)** Pp. Makaitow, Szalier i Nikolajew przedstawiciele kooperatywy rosyjskich, upoważnieni do zreorganizowania w Rosji sprawy obrotu handlowego, przybyli do Moskwy. Litwinow, Krasin, Nozym, Rozach i Kintoszew będą w dalszym ciągu prowadzili rokowania zagranicą.

### ANTYSEMITYZM W NIEMCZECH.

**GDANSK. 28 (PAT)** „Danziger Zeitung“ donosi. Na posiedzeniu Związku krajowego niemieckiej partji narodowo-ludowej w Meklenburgu-Schwerin uchwalono następujący wniosek. Członkiem niemieckiej partji ludowo-narodowej nie może być żyd.

### ZWYCIESTWO LIBERALIZMU NAD SOCJALIZMEM.

**WIENIEN. 27.2 (PAT)** Radio pozn. Austrii został wybrany większością 2355 głosów. Oświadczył on w przemówieniu, że wybór ten jest oznaką zwycięstwa liberalizmu nad socjalizmem.

sklei, stwardnieje utrobi. Wszakże i nowa maszyna idzie ciężiej do rąk póki się tryby i panewki nie wytra, póki się całość nie ulży.

Nawet wtedy, gdyby się to już stało, jeszcze życie nie poplynie mlekiem i miodem, bo nasz kraj nie może się różnić pod tym względem od innych stron, od innych państw.

Wszędzie pracować trzeba, a n.y na dorobku będący musimy pracować ten usilniej, bo tylko pracą możemy utrzymać równowagę budżetową.

Tymczasem trzy stronnictwa nasze, które prowadzą robotnika polskiego przeliczują się wzajemnie o podwyżki dla niego. Jeśli N. Z. R. mówi do swoich członków, że robotnik powinien żądać 100 procent podwyżki, to natychmiast P. P. S. podnosi te żądania do 200, a komuniści do 300 procent ocenia swe dobrodziejstwa. Niezadowolony N. Z. R. na przywódców swego stronnictwa, że mu za mało postępuje, przechodzi do komunistów, bo ci chcą dla niego lepiej.

Tymczasem rozumny robotnik, nieoszczoniłony temi doktrynami płatnych i na zółdźle obcym od dawien dawna zostających agitatorów, otwarcie przyznaje, że wolat przed wojną zarabiać rubla niż dziś 50 marek dziennie i przychodzi do przekonania, iż te podwyżki nie prowadzą do niczego, że na to wszystko innej trzeba szukać rady.

I cały ogół nasz w Polsce składa się dzisiaj z szeregu paskarzy, albo strajkujących, oraz niewielkiej części bezrobotnych, błagających o pracę, która im się słusznie należy. Ale gdy ją dostaną, to albo pracować

## KRONIKA TELEGRAFICZNA.

Rząd holenderski odmówił ponownie wydania cesarza Wilhelma jak również deportowania go do kolonji holenderskich.

Międzykoalicyjna konferencja ekonomiczna zebrała się na nową sesję w Londynie w piątek rano. Program narad zawiera kwestję ogólnego położenia finansowego w Europie środkowej.

Czwartkowe posiedzenie Rady Najwyższej poświęcone było omówieniu ostatecznej noty Wilsona w sprawie Adriatyku.

Zmarł tu wczoraj znany publicysta i dziennikarz Władysław Adolf Hulender współpracownik wielu polskich i długoletni korespondent „Czasu“ we Wiedniu.

Grecja otrzymała przez Smyrny, prawdopodobnie całą Trację.

## Z WARSZAWY.

Odbyło się tu posiedzenie urzędu mieszkaniowego, poświęcone zwalczaniu braku mieszkań. Na posiedzeniu obecni byli przedstawiciele ministerjum spraw wewnętrznych i dóbr państwowych. Postanowiono: 1) urządzić pod miastem większe baraki dla pomieszczenia urzędów państwowych. 2) dać znaczne zaliczki właścicielom niewykończonych domów. 3) zbadać racjonalne użytkowanie ubikacji w rządowych gmachach. 4) umorować przyływ nowych elementów do Warszawy.

Grozi tu od dwu tygodni strajk robotników budowlanych przemysłu drzewnego i młynarskiego.

W strajku wzięłyby udział około 16.000 robotników. Partje skrajne obwieściły, iż poprą to wystąpienie pięciodniowym strajkiem.

**LJON. 28. (PAT)** „Petit Journal“ donosi, że odpowiedź francusko-angielska na notę Wilsona nie będzie wysłana przed sobotą, ponieważ musi być ona poprzednio przedstawiona Millerandowi, oraz wręczoną londyńskiemu ambasadorowi Stanów Zjednoczonych.

**Beneficja p. Marioliny Textlowej.**

W poniedziałek dnia 1 marca r. b., na Beneficji p. Textlowej, odegrana zostanie sztuka z udziałem **LEWYKA SOLSKIEGO.**

**„PONAD SIŁY“**

Cały świat inteligencji miejscowej zberze się w tym dniu w teatrze.

niechęcią, albo co gorzej dotychczas do tych, co strajkują, aby sobie wynagrodzić lata spędzone bez pracy. —

Nawet ci ludzie, co przeszli straszną niewolę, których Moskwa i Niemiec gniebł, zapominają o dawnych bólach i głodzie, i z całej pasją rzucają się na Polskie urzędnika na polskie niedomagania.

— Czyż tak być powinno? Czy nie niechęcią myśleć o tem, że jeżeli tego kraju nie odbudują sami, swemi rękami swoją pracą, to znów może tu przyjść okupant i popędzić ich w szerokie stopy rosyjskie, lub oddać w ręce posiadacza dóbr niemieckich. Wszakże tylko własne państwo może im zapewnąć, że to się nie powtórzy.

Ale o budowie O. czyny, o tem, że każdy ze swych praw ludzkich obowiązany jest usłużyć część nawet znaczną dla dobra odbudowy kraju, obecnie jeśli się dużo nawet mówi, to niesłuchanie mało czyni. Przy tych warunkach żośnie życie w naszym kraju bardziej się jeszcze od nas oddała i dla tego każdy człowiek, który ma dużo rozsądku powinien od siebie jaknajdalej odsuwać podstępny i szkodliwych, przepłacanych przez wrogów naszej Ojczyzny jedynie pato, aby w niej siał ferment.

Wprawdzie agitatorzy ci utrzymują, że oni waleczą za wolność robotnika, za jego prawa, ale to wszystko jest fałsz, a najlepszy dowód mamy w tem, że nawet tak dawna Rzeczpospolita, jak Stany Zjednoczone, tych łobuzów ze swego państwa usuwa.

Tak samo czyni Francja, Anglja i Szwajcarya, a my ich dotąd tolerujemy!

Nocy dzisiejszej zmarł nagle 80 roku życia nasz ukochany

s. † p.

## PAWEŁ BIEDERMAN

Wyprowadzenie drogiej nam zwłok nastąpi w poniedziałek d. 1 marca o godz. 2 po poł. z mieszkania na stary cmentarz ewangelicki, o czym zawiadamia krewnych, przyjaciół i znajomych

Rodzina.

660-1

s. † p.

## z Sejdlerów Marja FLACZYŃSKA

wdowa po b. kasjerze kasy powiatowej w Łowiczu zmarła dn. 27 lutego 1920 r. przeżywszy lat 70. Pogrzeb z domu żałoby w Zgierzu na ul. Szczęśliwej 17 odbędzie się w Niedzielę dn. 29 lutego o godz. 4 ppł. Nabożeństwo żałobne odprawione zostanie o Poniedziałek dn. 1 marca w dużym kościele o godz. 9 rano.

Przyjaciół i znajomych na obrzędy te zaprasza

661-1

Stroskany Syn.

### Kilo cukru powodem wstrzymania ruchu ulicznego.

Niezwykłych dożyliśmy czasów. Dla ocaleńcia kilograma cukru, dawniej prawie bezwartościowego, dziś jesteśmy w stanie zatrzymać ruch kołowy na najludniejszej, najruchliwszej ulicy! Wydaje się to nieprawdopodobnym, a jednak donosi o takim wypadku warszawski „Le Journal de Pologne”.

W piątek mianowicie około południa, a więc w czasie największego ruchu, 8 czy 9-letnie dziewczątka chciało przejść na ulicy Marszałkowskiej z jednego trotuaru na drugi, tułąc do siebie cenny jakiś pakiet. Zaledwie dziewczynka ta znalazła się na środku ulicy, gdy pakiet wysunął się jej z ręki, upadł na ziemię i cała zawartość jego rozsypała się na szyny tramwajowe.

Było to kilo miłego białego cukru, produkt dzisiaj niezwykle cenny, tak cenny, że przechodnie, zainteresowani tym wipabkiem zatrzymali się na ulicy. Dziewczynka, uderzywszy w płacz, rzuciła się na rozsypany cukier i starała się go zebrać, jak najwięcej swymi drobnymi rączkami do przedziurawionej torebki.

Lecz oto nadjeżdża tramwaj i... zatrzymuje się. Zjawia się policjant i odsuwa na bok zgromadzonych gawłów. Z kolei zatrzymują się nadchodzące następne tramwaje, dorożki, samochody, a dziewczątka w dalszym ciągu zbiera swój cukier.

Kilogram cukru stał się powodem zatrzymania ruchu na najruchliwszej ulicy miasta! W dobrych, przedwojennych czasach wypadek taki byłby nie do pomyslenia. Czy doczekamy też kiedyś tych dobrych, a tak przecież niedawnych czasów?

### Jak agituja bolszewicy.

-9-

Osoby przybyłe z Kijowa opowiadają, że bolszewicy prowadzą olbrzymimi środkami finansowymi agitację prasową. Rozrzucają oni miliony broszur, pism ulotnych i rycin. „Bibuła” ich, zwłaszcza ilustracje, zredagowana jest w rozmaitych językach i przeznaczona — na wywóz.

Jedna z nich, która rozrzucają jest w największych ilościach, przedstawia się następująco:

Na rycinie widzimy glob ziemski. Na jednej półkuli stoi Trocki oświetlający drugą półkulę

promieniami. Promienie te mają wyobrażać agitację bolszewicką. Antypodami Trockiego są Anglik i Amerykanin. Anglik chce nożycami, trzymanymi w ręku, przeciąć pęk promieni wysyłanych przez Trockiego, a Amerykanin usiłuje schwytać je w olbrzymi worek.

Pod ryciną widnieje napis:

„Agitacji bolszewików nie przetrnie stał, ani też nie schwyta Wilson światła w worek”.

### Ofiary.

#### Na głodnych pod Stochodem

Z okazji imienin p. Aleksandra Wróblewskiego składają koledzy mk. 650.

Antonina prus-Cygańska mk. 5. Sokołowska mk. 12. Małżonkowie Hempel mk. 20. Kinastowska mk. 5. B. Minkiewicz mk. 10. Jadwiga Soninska przez Berlachową mk. 5. M. Berlachowa mk. 5. Pracownicy Wydziału Statystycznego przy magistracie mk. 21. M. Pietrowski mk. 5. Antoni Radajewski mk. 10. Kazimierz Pruski z Łasku mk. 80. Władysław Moritz mk. 20. A. B. mk. 7. Amalja Reliszko mk. 10. A. Dobrowolska mk. 20. Beziemiennie mk. 20. p. Stuzewska rub. 25 pap.

#### Na najbiedniejszych

Godne nasładowania u in-jatywy Millera na uczcie weselnej A. Bednarka z M. Bragorzewską złożyło za pośrednictwem ks. Łaskowskiego wikariusza z Widzewa mk. 61. Broniewa Ciesielska mk. 10.

#### Na Żołnierza Polskiego

Józef Calupa mk. 50. Robotnicy za niewykonanie polecenia mk. 2. Pozostałość ze składka na wieńiec dla sp. St. Cmielewskiej od współpracowników Oddziału Warsz. Ziem. Tow. Mlecz. mk. 190. Pasażer K. E. L. za znalezione kluczyki mk. 5. Widawski Hersz mk. 50. Jan Borkowski mk. 10. Presman za obrazę konduktora mk. 25. Rozencwaig mk. 25. Najman jako kara mk. 25. M. Jafeld z powodu zsięcia na składzie Piotrkowska 311 w czem byłom uwzględniony mk. 10. Zamiast kwiatów na grób drogiej pamięci Zosi Przesadzkiej matka i rodzina mk. 30. Urzelnikowska mk. 5. Lewiński Kacper mk. 5. Stefan Kubiak mk. 10. Uczennice I i II klasy szkoły realnej L. Sienickiej zebrane na wieczorku mk. 136. Beziemiennie mk. 5. Firzel Fas mk. 50. Zamiast kwiatów na trumnie s.p. A. Skrudzińskiego zamiast wieńca na grób zmarłej koleżanki Urbańczykówny mk. 35. Piątkiewicz Natalia i Piątkiewicz Józef mk. 50. Ignacy Fuchs za pośrednictwem Elekrowni za udzielenie pozwolenia na przeprowadzenie prowizorycznej linii powietrznej prz. ul. Karola mk. 150. Zebrane na zebraniu chóru Samowego przy kościeł św. St. Kostki mk. 85.20. Beziemiennie mk. 20. Muszyński k. rub. 6. honami Łódzkiemi. Zamiast kwiatów w dniu imienia Marty Jasińskiej B.

Grabscy mk. 100. Dzieci parafji Poddebice zebrane przez ks. Cithurusa mk. 25.21. Icek Ciechota jako kara mk. 50. Jadwiga Soninska przez Berlachową mk. 5.

#### Na Plebiscyt Warmiński

Uczniowie VI kl. Szkoły Handlowej Tow. Szerz. Wiedzy Handlowej mk. 37.

### Akcja finansowa Anglii na Litwie.

„Morning Post” podaje, że rząd angielski przyjął plan oddania przyszłości gospodarczej i finansowej Litwy w ręce dotychczas grupy banków londyńskich. Podobne zarządzenia będą wkrótce przeprowadzone w Estonii i na Łotwie. Grupa banków naprzód da „Litewskiemu Bankowi Narodowemu” trzy miliony funtów sterlingów dla uregulowania kwestii waluty i wycofania 800 milionów marek niemieckich, obiegających na Litwie.

Ta grupa zajmie się również eksportem z Litwy i zakupami dla Litwy z odpowiednią prowizją. Układ zawarto na 15 lat. Otwarcie Banku Litewskiego w Kownie nastąpi zapewne jednocześnie z zebraniem się Konstytuanty litewskiej w połowie kwietnia. Bawiący w Londynie prezes ministrów litewski Golwanauskas oświadczył, że widoki polityczne nie są świetne, ale wkrótce się wyjaśnią.

Z Łotyszami, Estończykami i Finaami stosunki są bardzo dobre. Litwa, wolna od bolszewików, niepokoi się narazie rządem bolszewików. Natomiast niepokojącym jest stosunek do Polski, który przez to się komplikuje, że Francja popiera posuwanie się Polski w głąb dawnej Rosji, podczas gdy Lloyd George bije zwalczacza.

### Komitet warmiński.

-0-

C) Przedstawiciel warszawskiego komitetu warmińskiego, inż. Bąkowski, przysłał w tych dniach wezwanie do przedstawicieli tegoż komitetu na Łódź, inż. Świerczewskiego, z prośbą o zawiązanie w Łodzi pomocniczego komitetu warmińskiego dla spraw plebiscytowych na Warmii, a głównie dla gromadzenia funduszu na akcję plebiscytową.

Dyrektor inż. Świerczewski, który w tych dniach wyjeżdża do Warszawy w celu bliższego porozumienia się co do szczegółów tej roboty z przedstawicielstwem warszawskim, ma zamiar przystąpić, po powrocie z Warszawy, do zawiązania łódzkiego komitetu w przyszłym tygodniu.

Siedliskiem centralnego komitetu warmińskiego jest miasto powiatowe Sztum.

Przewodniczącym w Komitecie jest Kazimierz Donimirski, obywatel z Ramz członkami, zaś; hrabina Sierakowska z Waplewa, Odrowski z pod Kwidzyna, Wolski z Biskupca Pieniężny z Olsztyna i redaktor gazety Olsztyńskiej, Nowakowski.

## Zaproszenie do subskrypcji

na akcje Polsk. Tow. przem. filmowego Spółki akcyjnej w Warszawie, Sadowa 4-6.

# „ORNAK”

zatwierdzonej przez ministerstwo przemysłu i handlu oraz skarbu.

**Kapitał zakładowy 5,000,000 mk.**

**Akcje** oprocentowane są w stosunku 6% od sta. a według par. 60 statutu, dywidenda do 6%, wreszcie superdywidenda. Akcje po 500 mk. można wpłacać też asygnatami Polskiej Pożyczki Państwowej.

**Celem** S-ki Akcyjnej „ORNAK” jest: 1) wypożyczanie film własnych i zagranicznych, 2) własna wytwórnia film, 3) budowa własnych kin, dzierżawa i kooptowanie prywatnych, 4) kinoteatry naukowe.

Założycielami Towarzystwa są: Kazimierz ks. Lubomirski, Jan Bigoszt, Dr. Kazimierz Chłapowski, Zygmunt Lityński, Henryk Bigoszt, Jerzy Rafał ks. Lubomirski, Hubert Brzozowski, Andrzej ks. Lubomirski, Leon Świtalski, Jan Mączyński, Zdzisław ks. Lubomirski, Dr. Michał Wyrostek, Franciszek Irzyk, Walenty Sowa, Dr. Juljusz Zymirski, Stanisław Kluz, Dr. Jakób Krok.

Wszelkich informacji udziela kierownik Oddziału subskrypcyjnego

Inż. A. JASTRZEBSKI Warszawa, ul. Sadowa № 4-6, telefon 234-72.

523-6 Zgłoszenia i wpłaty na akcje przyjmują:

**Bank Zachodni, Bank Handlowy, Pocztove Kasy Oszczędnościowe**

we wszystkich miejscowościach Polski na konto czekowe № 801.

Taniej niż wszędzie.

### Ważne dla Pań

Nadszedł świeży transport zagranicznych towarów są do nabycia w resztkach: Batysty, Etamina, Muślin, Jedwab, Popelina, Biały iowar, Madepolam, Płóciénka, Satyna, Kretony, Wełna Surówka, Szewioty, Korty i Bostony w najlepszych gatunkach.

**NA DAMSKIE I MĘSKIE**  
Ubrania Kostiumy, Płaszczki, Suknie, Bluzki, Bielizna, Pościel, fartuchy podszewkę i dziecinne ubiory.

**M. Bryl** Piotrkowska № 56  
w podwórzu Parter

Wybór różnych deseni i kolor.

### Ogłoszenie.

Intendentura D. O. G. wzywa wszystkich kupców importujących stare mundury z zagranicy ażeby zechcieli w interesie Wojska Polskiego i swoim osobistym ofiarować Dep. Gospodarczemu Warszawa Nalewki 4 lub Intendenturze D. O. G. Łódź wszystkie przedmioty umundurowania i ekwipunku dla zakupu tychże z wolnej ręki.

640-5

## Gny de Maupassant

Morzuchin - LUNA - Lysienko

612-2

Szkola Kroju i Szycia Dyplomowanej Uczenniicy Pa-ryskiej Akademii Kraju Apolonji Kopydłowskiej Łódź Piotrkowska 154

Nauka kroju, szycia, pasowania i modelowania za opłatą od mk. 20 miesięcznie. Uczennice otrzymują świadectwa. Sprzedaż fasonów papierowych.

**Potrzebny** zaraz ogrodnik  
Wiadomość ul. Kątna 15 w Kantorze.  
624-3

**Spzedam** zaraz posiadłość w Łodzi przy ul. Brzezińskiej 57-a na przeciw № 102. Wielkość 11 1/2 morgów. Dom i zabudowania murowane w dobrym stanie ziemi Ogrodowej okole 1 1/2 morgi, owocowy ogród, 2 morgi łąki, szklarnie i staw. Blizsza wiadomość u właściciela posiadłości A. Sztilera pomiędzy 1-3 pp. 595-2

**Potrzebny stróż** zaraz Andrzeja 17.  
Sklep rzeźniczy.

### BACZNOŚCI KARTOFLARZE.

Prosimy wszystkich handlujących kartoflami o przybycie punktualnie w niedzielę d. 29 b. m. o g. 4ej po południu do lokalu związku handlujących warzywem i owocami Zgłerska 23.

642-1 ZARZĄD

Zawiadamiamy Sz. Klifentelę że z dniem 1 marca 1920 nasza: wykończalnia, farbiarnia oraz ręczna prasa (spalmpresse) zostaną uruchumione

**ALEKSANDER MICHALSKI i Ska**  
Zakątna Nr. 61  
vis-a-vis fabryki Walfisza 651

**NASIONA**  
Świeże gwarantowane drzewa owocowe parkowe iglaste, krzewy jagodowe, w wielkim wyborze i t.p. poleca Zakład Ogrodniczy Kołaczkowskiego.  
83 PIOTRKOWSKA 83 462-2

## „KINO-RESURSA”

PROGRAM do dnia 1 marca 1920 roku:

### „WYMARZONA POSADA”

Wielkie dzieło detektywne 5 częściach z najsilniejszym człowiekiem świata w roli głównej.

**650 Mk.**

planę za aparat starych zębów.  
Andrzeja № 7, w prawej oficynie parter, Nadryczny.  
545-2

**NUTY** naukowe i klasyczne nadeszły z zagranicy w wielkim wyborze, również są do nabycia ostatnie nowości aktualne

PIANINA nowe i używane polecają  
FRYDBERG i KOC, ul. Piotrkowska 90.

**Rur 7**  
6 1/2 calowych dług 3 łokci sprzedam tanio byle zaraz  
Kołuszki, obok kościoła Fr. Rzybyszewski 639-3.

**Grubypapier** do pakowania w ilości kilku pudów można tanio nabyć razem lub częściowo. Wiadomość w administracji „Dziennik”

### Zadziwiająca potęga muzyki.

O dziwnej własności i potędze muzyki mówi następująca wiadomość z Nowego Yorku: Niejaka pani Dora Mintz, lat 20 z pod Tri nity ave., Bronx, zapadła w sen letargiczny 100 dni temu. — Wszelkie zabiegi i starania doktorów by ją ocucić, nie odniosły żadnego skutku, aż nakoniec, młody chłopak, swoją grą na skrzypkach przywołał ją do życia. Pani Mintz jak wskazuje record departamentu zdrowia, — zachorowała na gardło 1-go października; wyleczyła się z tego 15-go już była na weselu. Na drugi dzień zachorowała na głowę i wpadła w sen letargiczny; zabrano ją do szpitala 16-go października i od tego czasu, pozostawała w tym stanie przez sto dni i wszelkie zabiegi lekarskie nie odnosiły skutku. Na koniec parę tygodni temu, młody człowiek, Hoffman, studiujący muzykę na skrzypkach, oświadczył, że słyszał przedtem, iż pewnego razu w takim wypadku osoba chora została uzdrowioną przez muzykę i jeżeli mu pozwolią to on spróbuje tego. Dr. E

Giddings, pod którego opieką była chora, prosił młodego człowieka, by spróbował tej kuracji. Kilkanascie melodji grane przy łożu chorej nie wywarły żadnego skutku, lecz młodzieniec się nie zniechęcał, codziennie powracał i zawsze grał coś nowego. Jednego dnia zaczął on grać serenadę Szuberta i z największym zadowoleniem zobaczył, że chora osoba się uśmiechnęła i ruszyła parę razy głową na znak uznania. Po serenadzie zaczął on grać rosyjską melodię, co sprawiło na chorej takie same wrażenie. Przedtem nic nie mogło powołać jej do okazania, że rozumie cokolwiek i tylko na ostro wyrzeczony w niemieckim języku słowa, podnosiła na chwilę głowę, która natychmiast opadała z powrotem i znowu chora stawała się zupełnie nieczułą.

Stopniowo muzyka młodego skrzypka zaczęła działać na nią zbawionnie i obecnie, jak twierdzi dr. Dixon naczelny lekarz szpitala, jest ona już w stanie przechadzać się po pokoju, je z apetytem i odzyskuje szybko stracone siły, tak, że za kilka dni będzie mogła być uwolnioną ze szpitala i powrócić do domu.

Jak twierdzą doktorzy, jest to pierwszy wypadek wyleczenia letargu za pomocą muzyki oraz też, dotychczas skonstatowano wypadek tak drągiego snu.

### Fotografia podstawą do rozwodu.

„Excelsior” paryski donosi, iż pan X., w czasie wojny żołnierz francuski po demobilizacji dowiedział się, iż jego żona, która pozostawała pod okupacją niemiecką prowadziła wesołe życie z Niemcami. Dowodem: karta pocztowa oddziału propagandy nieprzyjacielskiej będąca rzecznikiem dobrego przyjęcia, jakiego doznali ze strony żony p. X. niemieccy, zdobywcy, i przedstawiająca wesołą ucztę. Pani X. znajdowała się na owym rysunku w otoczeniu oficerów niemieckich.

Karta ta wystarczyła, iż paryski sąd cywilny rozstrzygnął wniesioną na tej podstawie skargę o rozwód na korzyść pana X.

Ostatnie 2 dni!

CASINO

Ostatnie 2 dni!

WIERA CHOŁODNAJA I MAKSIMOW

w Labiryncie miłości

671-1

Teatr - Kino

Nowości

Piotrkowska róg Główniej

Dziś i jutro!

SENSACYJNY DRAMAT W 7-mlu WIELKICH CZĘSCIACH

Tyran Wschodu

rzecz dzieje się w czasie wojny tureckiej w pałacach Książęcych, harcnie i na dzikich piaskach pustyni.

Ostatni seans o godz. 8.15! .... Anons od wtorku .... Walka Browna z Fantomasem i Zygómarem.

664

Wkrótce

Sensacja!

Sensacja!

KLUB BOCIANOW!?!

TEATR

Z dekoracjami, meblami i technicznym personelem

CEGIELNIANA Nr. 63

do wynajęcia

na przedstawienia, koncerty i wieca.

Po informacje w w Teatrze Wielkim u p.

Dyr. A. Kompaniejca.

Kto chce skorzystać?

z najlepszych warunków przy zakupie wszelkiego rodzaju wyrobów wódczanych, niech się zgłoszą pod adresem:

Hurtowy skład win i spirytusów

Lipol, Zielony Rynek 8.

662-1

**Dobre ogłoszenia:**

**Kupno i sprzedaż,**

**A.A.A.A.A.A.** Najtaniej sprzedajemy: resztki i od szuki na mekcie ubrania fabryki Leonarda i innych. Szewcota, kurtki, wełna na damskie kostiumy, spodniczki i bluzki, etaminy, batysty. Białe towary, płócienka, na wyspy, pościel, surówka, lastyng, czarna aksamit, cągi oraz inne. Kilińskiego 40 m. 10 2 p. front z prawa n w c p 1257-2.

**AIAIA!** Pokoje umeblowane lub bez mebli przy rodzinie są poszukiwane dla solidnych lokatorów. Adresy prosimy składać (serpianie) do biura „Ogniw” Sienkiewicza 67 2066-1

**AIAIA!** Ważno dla kupujących, spółek rolniczych, spożywczych i kooperatyw. Taniej niż wszędzie! Cąg podwójnej szerokości cwiernowany, nadzwyczaj mocny, surówka na wyspy, na bielnie, pościel i wiele innych towarów. Kilińskiego 40 front II piętro m. 10 z prawa 1681-8 n w p-k

**AIAIA.** Zęby kupuję Wólczanin. ka 45 m. 6. róg Benedykta.

**A.A.A.** Kupuję wszelkie futra oraz surowo płacę najlepiej, przyjmuje reperacje Piotrkowska 24 Grosman. 1590-12

**AIA!** Resztki najtaniej sprzedaje H. Srebrnik w Łodzi ul. Piotrkowska № 54 2-gie piętro front. Metr czyli 1/4, tokiła towaru. na Beklesze i burki od 61 mk. —  
„Ubrania uczniów „ 52 „ —  
„Mekkie i sport „ 64 „ —  
„Dziecinne „ 62 „ —  
„Spodnie i podasz „ 24 „ —  
„Palta i płaszcz „ 69 „ —  
„Suknie i kostjumy „ 87 „ —  
„Bluzki i spodnice „ 14 „ —  
„Szewcota bostony „ 89 „ —  
„Alpa i cągi dabel „ 55 „ —  
„Barchany, flanele „ —  
„Płócienka na biel „ 23 „ —  
„Pościel „ Chustki 18 „ —  
Piotrkowska 24 front 2 p. M. Srobnik n n 990-1

**AIA!** Kredens, stół, krzesła, garnitur mebli, łóżka, szafy, otomana, słupki, stoliki wyprzedam tanio. Piotrkowska 261 m. 4 II piętro front. 1950-2

**A.A.** Kupuję meble, pianina, dywany, garderoby, futra, białe, różne sprzęty domowe, płacę najlepiej. Wólczanin ul. 43 m. 6 róg Benedykta 1591-13

**A!** Łóżka, kredens, szafa, stół, krzesła, tremo, otomana, stolik karciany sprzedam Sienkiewicza 29 m. 21 1829-2 w s c p n

**A!** Meble różne wyprzedam zaraz tanio Piotrkowska 225 m. 3 I piętro front 1925-7

**A.** Sprzedam łóżka, szafy, otomana, stół, lustro, zegar, pozytywkę. Aleja Kościuszki 26 m. 4 2089-1

**A.** Biurka, łóżka, kasa ogniowatwa. A. la, bielizniarki sprzedaje. Karczmarzki, Piotrkowska 35 w podwórzu. 1985-1

**Dom** frontowy, murowany lub oficynka frontowa z ogródkiem lub bez poszukuję kupić. Oferty z ceną pod „A. B. 100” do redakcji Rozwoju n w o 2050-3

**Do** sprzedania urządzenie sklepowe ul. Piłsna 19. Przy Alek sandrowskiej. 2017-2

**Do** sprzedania lekki wóz i lekka platforma ul. Konstany nowska № 66. 2019-1

**Dwie** magle do sprzedania na ulicy Zakątnej 66 2045-2

**Do** sprzedania baczka do nasywania skrzynia do maki, lampa wisząca nasywana wiadomość Andrzejka 40 m. 1 2055-1

**Do** sprzedania dom drewniany róg Kielma i Pałacowej. Wiadomość ul. Franciszkańska 61 Dowaczyński (p s a p w s) 1853-4

**Do** sprzedania dom murowany z drewnianym na rozbiórkę albo też z placem. Wiadomość Rzgowska № 157 Przybył 1

**Dom** murowany 17 mieszkań plac 40x80 blisko Zgierskiej ul. do sprzedania wiadomość w Radogoszczu ul. Wspólna 15 u Henciera n w 2070-2

**Dom** do sprzedania wiadomość u gospodarza Wysoka 16 n w 2073-2

**Dom** do sprzedania nowy w punkcie handlowym 5 piętro wy z oficynami z wszelkimi wygodami wiadomość Lutomińska 10 u gospodarza 1776-3

**Fabryka** mebli żelaznych, oraz sklep z tożkami i naczyńmi kuchennymi zaraz sprzedam. Wiadomość Piotrkowska 150 sklep spożywczy n c 2093-2

**Gospodarka** 6-10 morgów, blisko stacji kolejowej lub tramwaju kupię. Biuro Handlowe, Ta szyckiego Piotrkowska 90. 2029-1

**Kupuję** sztuczne zęby nawet połamane, oraz złote zęby płacę najwyższe ceny. Długa 67 Sieniński. № 4 co dz.

**Krzesła** używane kupię nawet w drobnych ilościach Orla 14 m. 7 1859-3

**Komoda** do sprzedania zaraz. Sienkiewicza 26 oficyna między 12-3. 2010-1

**Kupuję** szewcota, obcasy zawieszane na składzie, Sienkiewicza 25 mieszkania 6. 2092-5

**Maszynę** Singera, lanszafy sprzedam Aleja—Kościuszki 26-7 2083-1

**Prosięta** sprzedam Cmentarna 20 Piotrowski. 1896-1

**Rower** do sprzedania Piotrkowska 178 tryzjer Krzemieński 1778-1

**Resorka** lekka, nowa do sprzedania średnia 35 1975-1

**Sprzedam** lub zamienię dom na interes handlowy, restaurację sklep i t. p. Oferty w adm. Rozwoju pod „Zamiana” 2081-1

**Sprzedam** plac 40x60 łokci przy Staro-Zarzewskiej. Wiadomość Przędzalniana 40 m 2 1848-3

**Sprzedam** ziemię 8 morgów na szosie Łęczyckiej przy lesie o 6 wiorst od Zgierza i domek murowany. Wiadomość Nowe Rokicie na szosie Pabianickiej u Kowala w Bajera domu. 2016-2

**Sprzedam** pianino automatyczne i wózek dziecienny syplalnię debową tanio—byłe zaraz Szara 15 m. 7 przy Rzgowskiej p n w 1966-1

**Sprzedam** meble z jednego pokoju i kuchni Grabowa 27 Modro 1868-1

**Sprzedam** dwa garnitury marynarskie, szafę do rzeczy i tremo. Przejazd 24 m. 1. 2022-2

**Sprzedam** maszynę do szycia w dobrym stanie bardzo tanio Rozwadowska № 36 m. 20 2045-1

**Sprzedam** drzewo z pół morgi ziemi. Wiadomość ul. Przędzalniana 49 m. 18 2055-3

**Sprzedam** sklep lub urządzenie sklepowe tanio. Ul. Grabowa № 15 w sklepie 2049-3 n w c

**Sklep** do sprzedania z powodu choroby zaraz wiadomość w sklepie Piotrkowska 181. 1917-1

**Sklep** z mieszkaniami do odstąpienia zaraz Dobra 4 2059-1

**Sklep** spożywczy sprzedam Miłsza 41 2052-3

**Sklep** spożywczy dobrze prosperujący sprzedam z powodu wyjazdu Rajtera 9 Bałuty p n w 1944-1

**Sklep** spożywczy do sprzedania ulica Senatorska 26. 2037-2

**Sklepik** spożywczy do sprzedania z powodu wyjazdu ulica Radwańska 45 1894-1

**Skrzypce** stare, stoletnie do sprzedania. Andrzejka 24 I piętro, na lewo w domu od 11 do 1 1936-1

**Wózek** dziecienny sprzedam Juliasza 23 mleczarnia. 2040-4

**Wyjeżdżając** wyprzedam meble z salonu stotowego, syplalni i kuchni. Główna 47 m 14 od 2 do 6 ej. 20001-1

**Z** powodu choroby sprzedaję aparat fotograficzny do momentalnych zdjęć. Oferty pod „C. S.” w adm. Rozwoju 2056-2

**Różne.**

**AIAIA!** Ważno dla Pań! Robotniczek! bluzki mk. 20. — spodniczki mk. — 20 robota kostjumu mk. — 90. robota palta. 90. Wykończenie staranne. Piotrkowska 154 m. 18 2044-1

**Akuszka** Pipikowa Piotrkowska 132 m. 14, a dla pań przyjezdnych lokal 1699-2

**Buchalterja** podwójna łącznie z arytmetyką handlową, prawem handlowym i wekslowym, biurowością etc. Razem Mk. 300. Zapisy od 7-9. Tendor Groszman Sienkiewicza 29 2071-1

**Do** wynajęcia pianino na godzinę Piotrkowska 108 i sze piętro m. 3. 2086-1

**Gry** fortepianowej, nową uławną, metodą, udziela Absolwentka Ryskiego Instytutu Muzycznego, długoletnia doświadczona nauczycielka. Szkolna 17 m. 8 front od 4 do 6 1932-1

**Gawaler** lat 25 chrześcijanin na posadzie pensja 3,000 marek miesięcznie, pragnie zapoznać się z panną, posażną w wieku od 13-22 lat, umiejącą pięknie grać na fortepianie lub nauczycielką muzyki w celach matrymonialnych. Dyskrecja zapewniona. Rzecz traktuję poważnie. Oferty w adm. Rozwoju pod „Muzyk”. 5

**Kobieta** do gospodarstwa domowego, na przychodnie, lub na stałe potrzebna. Zgłosić się w poniedziałek. Piotrkowska 79 front mieszkania 7 2084-1

**Krawiec** polski nagrodzony dyplomem kroju Akademii drzewnej przyjmuje obstalunki ubiorów męskich i damskich okryć. Zamówienia wykonywa ściśle w znacznym terminie. ul. Zielenia 10 I piętro A Gramens. 2085-2

**Kursy** języków nowożytnych dla dorosłych Marty Ledero wej. Dzielna 36-b. polski, angielski, francuski, niemiecki. Opłata miesięczna 30 mk. za każdy język. Zapisy codziennie, od 2 ej. do 9 ej. 202-1

**Kursa** francuskiego dla biura listek. Pomoc uczniom w francuskim. Konwersacja grupa mi, oddzielnie. Zapisy 6-9. Kilińskiego 77. 1899-1

**Koncertowe** strojenia fortepianów wykonywa długoletni stroiciel firmy „Arnold Fibigler Kalisz” Rozwadowska 6 m. 4 6

**Młoda** rutynowana wychowawczyni z dobrym kilkoletnim świadectwem poszukuje posady do dzieci na przychodnie. Może się zająć od 8 rano do 5 i pół wieczorem Oferty pod „Z Z 10” w Administracji Rozwoju. 2046-1

**Młoda** osoba polka umiejąca po niemiecku, poszukuje posady do sklepu, lub też do samotnego za gospodynią. Oferty do Rozwoju pod „J M.” 1721-2

**Młoda** panienka poszukuje posady do samotnego za gospodynią. Oferty do Rozwoju dla „M. M.” 2032-2

**Młoda** inteligentna wdowa poszukuje posady gospodyni do księdza w miejscu na przychodnie. Oferty pod „wdowa” w Edministracji Rozwoju. 2047-1

**Oficer** francuski poszukuje 1 lub 2 pokoi ładnie umeblowanych z kuchnią. Oferty w Rozwoju „G. K. Francuz” 1724-1

**Odstąpię** lokal pod kawiarnię wraz z urządzeniem i bilardem, lub sprzedam urządzenie oddzielnie Konstany nowska 72. 2065-1

**Dziś PRZEDSTAWIENIE dla dzieci i młodzieży.** Początek o g. 1.30 p. p. Ceny miejsc od Mk. 1.90.

**Panienka** znająca stenografię pisząca na maszynie, poszukuje posady. Łaskawe oferty pod „maszynistka” 1874-2

**P**rzebna panienka obznajmio. na z maszyną Remingtona. Przejazd 19. Apteka. 2068-2

**P**otrzebna zdolna podręczna i uczennica płatna Kilińskiego 128 m. 8 s n 2041-1

**P**otrzebne podręczne i uczeniice do „pracowni krawców. Andrzejka 12 2069-1

**P**otrzebne uczeniice do krawieczyzny Moniaszki 7 m 11 prawa oficyna 2 p. 1993-2

**P**otrzebna uczennica do kapeluszy Piotrkowska 103 i sze piętro. 2037-1


**P**otrzebna zdolna prasowaczka do pralni Nowo-Cegielniana № 6 1954-1

**P**otrzebna prasowaczka do pralni ul. Dzielna № 22 2018-2

**P**otrzebna zdolna pracznka do pralni Wólczanin 91 2078-5

**P**otrzebne są zdolne kwiatciarzki do pracowni kwiatów sztucznych Aleksandry Woelfle Piotrkowska 118 I piętro 2054-1

**P**otrzebna służąca do gospodarstwa domowego zaraz. Wiadomość ul. Brzezińska 104 u gospodarza 1715-1

**ZĘBY**  
  
Najwyższe ceny płaci Cegielniana 22 m. 6 (II ie piętro front)

**P**otrzebni slusarze w zakładzie wyrobów krzesel dentystycznych J. Szwarca, Aleja Kościuszki 3. Zgłosić się mogą tylko tacy którzy pracowali przy takiej robocie. 1998-2

**P**otrzebny sluzący samotny umiejący jeździć w konie i orać w polu zaraz Wiadomość ul. Brzezińska № 104 u gospodarza 2004-1

**P**otrzebni dwaj robotnicy do roboty rolnych stacja Andrzejów majatek Bolesławów za niemieckim kościołem. 2074

**P**otrzebny uczciwy człowiek, z dobrmi świadectwami na mies ul. Orla 9 oficyna I piętro m. 2 1972-1

**P**otrzebny czeladnik szewcki i podręczny płacę 60 marek Dworska 27. 1915-2

**P**otrzebny czeladnik szewcki na damską robotę ul. Wólczanin ska № 147. 2030-1

**Poszukuję** szewckiej czeladki na mechaniczne lub tekowe roboty. Wiadomość ulica Rozwadowska 11 Choinacki 1951-1

**Poszukuje** się zdolnego slusarza na roboty budowlane pięte, ażurowe i trajbowane do zakładu slusarskiego w Łodzi. Oferty pod Zdołny” 1757-8

**Poszukuje** od zaraz lub od 15 marca 2-3 pokoi z kuchnią. Oferty dla A. T. administracja „Rozwoju” 2077-2

**P**okój umeblowany z elektrycznym oświetleniem od 1 marca do wynajęcia, ulica Brzozowa № 4 m. 11 1978-1

**P**okój umeblowany frontowy z elektrycznością, oddzielne wejście do wynajęcia Cegielniana 85 m. 9 1979-1

**P**okój lub dwa umeblowane z elektrycznym oświetleniem osobne wejście przy rodzinie do wynajęcia od zaraz Główna 9 m. 11 front 2090-1

**Przyjmuje** roboty pokoi czyłnowania i trocinowania froterowania sprzątania pokoi roboty starannie wykonywane ulica Andrzejka № 7 m. 34. Bolesław Bugaj. 1754-2

**Przypasabiam** do klas mższych szkół średnich Andrzejka 24 mi. 34. 2073-2

**Pracownik** państwowy pragnie zmienić posadę żony lat 25 rachiwy, posiadający egzamin prywatny z buchalterji w Akademji Handlowej w Krakowie poszukuje odpowiedniej posady w przedsiębiorstwie handlowem a najchętniej dla prowadzenia kooperatywy na prowincji. Oferty w Rozwoju pod „A. B.” do 5-marca 1923-2

**Pisarza** podwórzowego, samotnego, sumiennego, z dobrmi świadectwami, w średnim wieku poszukuje, dom Nakielnica, st. pocztowa Aleksandrow Łęczycki. Warunki do omówienia. 2013-2

**Radogoskie** Towarzystwo Pożyteczkowe Oszczed. Zgierzka 64, przyjmuje wkłady na oszczędność, wydaje pożyczki markowe. 1523 cz. n.-83

**Szyję** elegancko podług ostatnich modeli Kostjumy od mk 160, palta 80, suknie 30 mk. Krawiec damski Rudzki ul. Piotrkowska 2039/81

**Szycarz** narzędziowy, również obeznany z tokarnią, rewolwerową i automatami, jako też tokarz na drobne roboty mogą się zgłosić. Fabryka maszyn Peria-Pomorski, Piotrk. 69 w podwórzu. 1990-1

**Stróż** potrzebny wiadomość Wólczanin 159 gospodarza 2030-3

**Uczni** klasy 7 poszukuje stajni. Oferty w Rozwoju pod № 122 2037-1

**Uczniwej** służącej do wszystkich ubiegającej spokój i porządek poszukuje. Piotrkowska 71 sklep Fraziańskiego 2005-2

**Z**doma kucharka poszukuje 7 mjesca Przejazd 68 m. 9 Kowalska 1975-1

**Z**aginiony pies, szpic biały, szczeniaka dnia 25 lutego, proszę o łaskawe odprowadzenie Aleja Kościuszki 32 m. 9 za wynagrodzeniem

**Zagubiono dokumenty:**  
**A** damczewski Wawrzyniec zagubił paszport tymczasowy wydany w Łodzi 2067-3

**C**ielawski Aleksander zagubił paszport wydany w Łodzi 1999-0

**F**erlachowa Marja zagubiła kartę węglową ul. Sienkiewicza 53 2061-1

**P**artoszewicz Leonora zagubiła paszport niemiecki wydany w gm. Nowosolna 1981-1

**C**zerwińska Helena zagubiła paszport rosyjski wydany w gm. Krzykosy powiat Kielecki 1969-1

**C**zapska Apolonia zagubiła paszport niemiecki wydany w Burdowie. 1974-1



# Towarzystwo Akcyjne Łódzkich Kolei Dojazdowych.

Na mocy zezwolenia Ministerjum Komisji z dnia 25 lutego 1920 r. i stosownie do § 15 Ustawy Tow. z dniami 1 marca 1920 r. na liniach Łódzkich Kolei Dojazdowych obowiązuje łącznie z podatkami na rzecz Skarbu, miast i gmin następująca taryfa:

## I. TARYFA OSOBOWA

Na dystansie	CENA W FENIGACH		
	Kl. II	Kl. III	Kl. III ulgowa
I Łódź — Zgierz . . . . . Łódź — Radogoszcz . . . . . Radogoszcz — Zgierz . . . . .	3.00	2.00	1.00
	1.20	80	50
	2.00	1.30	70
II Łódź — Pabianice . . . . . Łódź — Rokicie . . . . . Rokicie — Ksawerów . . . . . Ksawerów — Pabianice . . . . .	4.50	3.00	1.50
	1.50	1.00	50
	1.50	1.10	50
	1.50	1.10	50
III Łódź — Ruda . . . . . Łódź — Rokicie . . . . . Rokicie — Ruda . . . . .	2.40	1.60	80
	1.50	1.00	50
	1.10	70	50
IV Łódź — Aleksandrów . . . . . Łódź — Żubardz . . . . . Żubardz — Kochanówek . . . . . Kochanówek — Aleksandrów . . . . .	4.00	2.70	1.30
	1.50	1.00	50
	1.50	1.00	50
	1.50	1.00	50
V Łódź — Bruss . . . . . Bruss — Konstantynów . . . . . Bruss — Srebrna . . . . . Srebrna — Konstantynów . . . . .	1.50	1.00	50
	2.20	1.50	1.00
	1.50	1.00	50
	90	60	50
VI Ruda — Rzgów . . . . . Rzgów — Tuszyn . . . . . Tuszyn — Kruszew . . . . .	Przedział.	1.80	70
	II-kl. niema	1.70	90
		80	50

- a) Dzieci do lat 5-ciu przewozi się bezpłatnie.
- b) Uczniowie szkół niższych i średnich, za okazaniem poświadczonej przez Dyreksję Ł. K. D. matrykuły szkolnej i fotografii, oraz dzieci od lat 5-ciu do 10-ciu korzystają z taryfy ulgowej.
- c) Osoby wojskowe korzystają z taryfy ulgowej.

## II Przewóz psów.

Psy mogą być przewożone jedynie na smyczy, na peronach wagonowych, za opłatą taryfy III Kl.

## III. Przewóz bagażów.

Pasażerowie mają prawo przewozić ze sobą bezpłatnie tylko mały ręczny bagaż, niezajmujący specjalnego miejsca w wagonie, co pozostawia się uznaniu konduktora. Wszelki inny bagaż może być przewożony pod opieką własną pasażera, według uznania służby ruchu, za opłatą od sztuki; mniejszych bagaży—biletu bagażowego 50-fenigowego na każdą strefę i większych bagaży—2 biletów bagażowych 50-fenigowych na każdą strefę. Bilet służy dla pojedynczej sztuki bagażu i strefy.

## IV. Przewóz mleka.

Za przewóz mleka na każdym poszczególnym dystansie Łódź—Zgierz, Łódź—Pabianice, Łódź—Ruda, Łódź—Aleksandrów, Łódź—Konstantynów, Ruda—Rzgów, Rzgów—Tuszyn i odwrotne płaci się za bańkę; do 5 garcy—50 fen, do 10 garcy, 100 fen. Późne bańki powrotnie przewozi się bezpłatnie.

## V. Przewóz towarów.

Ruch towarowy na liniach T-wa, na razie nie jest przewidziany ze względu na brak taboru, jednakże, w miarę możności, mogą być przyjmowane do przewozu towary na częściowy lub pełny ładunek wagonów towarowych za każdorazowym porozumieniem się osób interesowanych z Dyreksją.

## VI. Przepisy ogólne.

- a) Należy trzymać w pogotowiu dokładnie obliczoną należność za przejazd. Nie można rościć pretensji co do zmiany na drobne. Pasażerowie, nie płacący za wczesną przyszykowaną należnością, mogą być przez konduktora z wagonu usunięci.
- b) Bilety osobowe i bagażowe należy stałe trzymać w pogotowiu i okazywać służbie na żądanie.
- c) Pasażer jadący, lub przewożący bagaż bez odpowiedniego biletu płaci jako karę czterokrotną opłatę przejazdu.
- d) Wskakiwanie i wyskakiwanie w biegu pociągu, jak również stanie i jazda na stopniach i buforach wagonów, surowo wzbronione.

### Ważne

Ważne dla kupców kooperatywy i spółek rolniczych „NAJTAŃSZE

### ŹRÓDŁO

wełn, białych, Madepolanów (zagr. i widz. man.) surówek, płócienka i barczany, całgi różne, purpur, chustki, kretony, oraz korthy, bostony, szewioty. (Leonarda i Tomaszowskiej firmy) i wełna na blazki i suknie.

sprzedaż hurtowa i detaliczna

Ozietna 34.

poprz. ofico. I piętro

UWAGA! sprzedaje taniej bo w mieszkaniu prywatnym.

CENY STALE.

### W. Wronecki.

Znany krawiec damski.

powrócił z Rosji przyjmuje oblatunki po cenach przystępnych.

655-1 Piotrkowska 133

### Zagubione dokumenty.

Cynamon Jadwiga zagubiła paszport niemiecki wyd. w Łodzi. —2

Czymer Teofila zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 2014-2

Duras Teodor zagubił paszport niem. wydany w Łodzi. 1930-3

Fus Aleksander zagubił legitymację chlebowa na 4 osoby. ul. Nowo-Pabianicka 19. 2064-1

Fidyk Józefa zagubiła paszport niemiecki wyd. w Łodzi. 2007-2

Gabala Antoni zagubił legitymację zapomogową wydaną w Widzewie Nawrot 8 2091-1

Głabski Władysław zagubił paszport niem. wyd. w Widzewie oraz rosyjski—w Brusie. 1940-1

Ginter Paulina zagubiła paszport tymczasowy wydany w Konstantynowie. 1930-4

Hauk Zelma zagubiła paszport niemiecki wyd. w Łodzi. 1944-1

Jach Adam zagubił paszport tymczasowy wydany z gminy Podolin gub. Piotrkowskiej. 1942-2

Jamiński Zygmunt zagubił paszport tymczasowy wydany w Łodzi. 1932-1

Jrakowiak Mateusz zagubił legitymację chlebowa na 2 osoby. 2048-1

Kaczorowska Helena zagubiła paszport niem. wyd. w Łodzi. 2051-3

Karbowaci Antoni zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 2023-2

Kiełkiewicz Wiktor zagubił matrykulę wydaną z gimnazjum Brauna. 2042-2

Kryśka Sinowska zagubiła paszport niemiecki wydany w Pabianicach. 2079-1

Kwiler Antoni zagubił paszport tymczasowy wydany w Łodzi. 1970-1

Kwiatkowska Marja zagubiła paszport niem. wydany w Łodzi. 1932-1

Zaginął wykaz zameldowane do opisu przemysłowego wyd. na imię Władysław Szostkiewicz Grubowa 20 przez Przew. 1925-2

**OTRZYMALISMY**  
**OD NAJWIĘKSZYCH DOMÓW**  
**Francuskich i Szwajcarskich**  
ostatnie nowości  
**wiosennych i letnich towarów**  
ORAZ  
**najnowszą bieliznę**  
damską i męską  
**R. MARGULIES**  
Piotrkowska № 92.  
555-1

**LECZNICA LEKARZY SPECJALISTÓW**  
Piotrkowska Nr. 17, drugie podwórze.

9-10	choroby chirurgiczne uszu, gardła i nosa	codziennie	dr. Goldberg
9-10	choroby oczu	"	dr. Garliński
10-11	choroby wewnętrzne	"	dr. Magdziński
11-12	chor. skórne i wener.	"	dr. Dutkiewicz
11-12	choroby kobiece	"	dr. Ługowski
12-1	chor. wewnętrzne i dziecięce (płuc i serca)	"	dr. Osiecki
12-1	chor. chirurg. i kobiece	"	dr. Artyfikiewicz
1-2	chor. skórne i wener.	"	dr. Skusiowicz
2-3	choroby nerwowe	pon., środa i piątek	dr. Mittelstaedt
2-3	choroby oczu	codziennie	dr. Michałski
3-4	chor. wewnętrzne i dziecięce	prócz środy i soboty	dr. Jokieli

UWAGI: 1) Lecznicza otwarta codziennie przez świąt. 052  
2) Porada 5 mk. Operacje i opatrunki 6 wszelkiego rodzaju - od umowy

**WIRÓWKI**  
(separatory)  
poleca  
**Warszawskie Ziemiańskie**  
**T-wo Mleczarskie**  
Łódź Aleje Kościuszki № 29  
3316-1

**BIURO Elektrotechniczne**  
Warsztaty reperacyjne i izolarnia przewodników elektrycznych  
**P. SZULC I S-ka**  
Łódź Andrzejka Nr. 9  
Przyjmuje się wszelkie roboty w zakresie elektrotechniki wchodzące w zakres naprawy i konserwacji Dynamomaszyn i Motorów jak również urządzeń instalacji elektrycznych  
**świateł i siły.**  
628-4

**Lekcje najnowszych tańców**  
udziela dyplomowany nauczyciel Henryk Henrykowski  
Wschodnia № 57.  
W tych dniach rozpoczyna się nowy kurs tańców. Bez względu na zdolność wyczam w ciągu 1 mies. wszystkich najnowszych tańców a także Boston, One-Step, Two-Step, FOKSTROT i najnowszy Mazur. Zapisy odbywają się codziennie od 6 do 10 wiecz. w mojej kancelarii przy szkole, Wschodnia № 57.  
477-1

**KURSY BUCHALTERYJNE**  
**Henryka Lubinińskiego.**  
Wykładane są przedmioty: buchalterja, korespondencja, rachunki handlowe, stenografia, pisanie na maszynie: „REMINGTON”, „MERCEDES”, „ORZEŁ” i inne oraz poprawienie charakteru pisma ukończone nie kursów, upoważnia do objęcia posady biurowej.  
Zapisy przyjmuje kancelarja kursów Piotrkowska 79.  
560-6

**Stowarzyszenie Rolniczo-Handlowe**  
w ŁODZI  
podaje do wiadomości Pszczelarzy, iż reflektanci na cukier dla pszczoł winni zgłosić swe zapotrzebowanie z podaniem ilości uli przed 10 ym marcem r. b. do  
Związku Kolek Rolniczych  
w Łodzi,  
ul. Kilińskiego № 50.  
611-2

**Skład nasion**  
**I. SNOBORSKI**  
dawca GERNOTH  
w Łodzi, KONSTANTYNOWSKA № 57.  
Poleca: Nasiona warzyw, pastewne, okopowe i kwiatowe pierwszorzędných hodowców.  
533-10

**550 Mk.**  
płacę ZA APARAT starych złotych i srebrnych zębów;  
KUPUJĘ każdą ilość nawet połamanych, a także STARE ZĘBY ZŁOTE. Ul. Wschodnia 45, Zalcman  
563-5

**Fabryka Armatur, Odlewnia Metali i Warsztaty Mechaniczne**  
**B. Górecki.**  
Łódź, ul. Karola № 6  
proponuje urządzenia opalania kotłów ropą naftową według własnych projektów.  
Również dostarcza do tegoż celu oddzielne palniki, forsunki.  
Kupuje fragment, szmelc miedziany, spiszowy, mosiężny i cynkowy w dowolnych ilościach.  
637-1

czem zdobywa  
**młodzię amerykańską**  
**szczęście doczesne?**  
Dziś o godz. 4 popoł. w kościele **Baptystów** przy ul. Nawrot 27 z Ameryki wygłosi odczyt w języku polskim na wyżej podany przedmiot. Prelegant jest zdolnym mówcą. Można wysłuchać ciekawe i bardzo pouczające prelekcje.  
Wszystkich zapraszamy. Wstęp wolny.  
661-1

**SZANUJĄCIE OBUWIE!**  
„Kto obuwie swe szanuje, Ten „ERFAGIEM“ je zeluje. Gdyż za koszta nader małe Ma, on buty zawsze ciałe...”  
Zielonka sklep Komisowy „PROGRES”, Piotrkowska 175  
663-1

**Biuralistki**  
Buchalterów, praktykantów biurowych korespondentki-maszynistki, kasjerki, ekspedjentki branż poleca pracodawców z najlepszymi reperacjami.  
Biuro „Ogólny Sienkiewicz” 67.  
663-1

**Zęby SZTUCZNE**  
**STARE KUPUJE**  
skład dentystyczny  
**Ogólnik i Samuel**  
Piotrkowska 22, front, 1p.  
649-3

**Patrzona zdolna**  
panna jako ekspedjentka, znająca branż galanteryjną, władająca dobrze polskim i niemieckim językiem. Upraszam zgłaszać się osobście. Szkoła 12 m. 7 od 7-9.  
654-3

**Dr. Felis Skusieniewicz**  
ul. Andrzejka Nr. 11.  
Choroby skórne i weneryczne  
Godziny przyjęć: od 9-11 i od 3-7 i pół p.p. Panie 11-12 rano  
190

Najlepiej sprzedać można biuterję, stare złoto, srebro i zegarki u jubilera **Eizenberg**.  
Główna 60  
Płacę dobre ceny.  
428-10

**Zęby**  
**KUPUJE STARE**  
płacę najwyższe ceny Cegielni ana 64 m. 9 na prawo na parterze  
665-2

**Stare gazety**  
do obwijania  
**MURTOWO I DETALICZNE**  
**SPRZEDAJE**  
administracja „Rozwoju”

**Za zęby**  
stare płacę najwyższe ceny, również kupuję złote zęby.  
Główna 5 m. 15.  
roni II p.  
521-6